

Investigating the Relationship between Marital Satisfaction, Marital Adjustment, and Cultural Perspective of Feminism in Married Women

Khosro Rashid^I, Kambiz Karimi^{II}

DOI: <https://dx.doi.org/10.22084/csr.2024.20704.1755>

Received: 2023/07/12; Revised: 2023/10/20; Accepted: 2023/11/09

Type of Article: Research

Pp: 9-36

Abstract

Most people believe that marriage is the most individualized event that one experiences in their lifetime, holding special importance as it seems to fulfill the needs of two individuals. As a marital and family union, marriage provides an opportunity for social support. On the other hand, marital satisfaction and compatibility are crucial for the continuation of couples' lives and play a significant role in individuals' overall life satisfaction. Additionally, having a feminist perspective can influence attitudes towards shared life and marriage. Therefore, the present study aimed to explore the relationship between marital satisfaction, compatibility, and feminist perspectives among married women in Hamedan. The research method was descriptive, focusing on correlation. The study population consisted of married women living in Hamedan, from various ethnic backgrounds including Kurdish, Persian, Turkish, and Lur, in the year 2013. A sample of 100 women was selected using convenience sampling. The instruments used included the Marital Compatibility Scale, the Feminist Perspective Scale, and the Enrich Marital Satisfaction Scale. Data were analyzed using Pearson's correlation coefficient. The findings revealed a positive and significant relationship between marital compatibility and satisfaction. Additionally, results showed a negative and significant association between marital satisfaction and compatibility with feminist perspectives. This suggests that attention to these constructs can play a vital role in the lives of married couples.

Keywords: Marital Satisfaction, Marital Compatibility, Feminist Cultural Perspective.

I. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Economics and Social Sciences, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran (Corresponding Author). Email: Khosrorashid@basu.ac.ir

II. Ph.D. in Educational Psychology, Department of Psychology, Faculty of Economics and Social Sciences, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran.

Citations: Rashid, K. & Karimi, K., (2024). "Investigating the Relationship between Marital Satisfaction, Marital Adjustment, and Cultural Perspective of Feminism in Married Women". *Two Quarterly Journal of Contemporary Sociological Research*, 13(24): 9-36. <https://dx.doi.org/10.22084/csr.2024.20704.1755>

Homepage of this Article: https://csr.basu.ac.ir/article_5605.html?lang=en

1. Introduction

Marriage is a profound and multifaceted institution that holds a central place in the lives of many individuals (Johnson, 1991). Marital satisfaction and compatibility are key components that contribute to the success and endurance of a marriage (Downward et al, 2022). Marital satisfaction refers to the contentment and fulfillment that spouses derive from their relationship, encompassing emotional, physical, and spiritual aspects. Compatibility, on the other hand, involves the ability of spouses to adapt to each other's needs, preferences, and life circumstances, ensuring a harmonious and supportive partnership (Leggett et al, 2018). In the context of Iran, the exploration of marital satisfaction and compatibility takes on added significance due to the unique cultural, social, and economic factors at play (Wadsworth, 2016). The role of feminist beliefs in shaping these aspects of married life is a topic that has not been extensively researched, despite its potential impact on the well-being of couples (Harris et al., 2023).

Feminist beliefs, which advocate for gender equality and the empowerment of women, can influence marital dynamics in various ways (Umberson et al., 2015). However, the relationship between feminist beliefs and marital satisfaction and compatibility is complex and multifaceted. While feminist ideals can empower women and lead to more equitable relationships, they can also introduce challenges and tensions (Lyness & Lyness, 2007). This study aims to delve into these complexities by examining the correlations between marital satisfaction, marital compatibility, and feminist beliefs among married women in Iran. The research is essential for addressing the gap in understanding how these factors interact and for providing insights that could contribute to the improvement of marital relationships in Iran (Harris et al., 2023; DeLongis & Zwicker, 2017; Sánchez et al., 2017).

2. Materials and Methods

The current research employed a descriptive correlational method. The study population consisted of married women residing in Hamadan, Iran, from various ethnic backgrounds including Kurdish, Persian, Turkish, and Luri in the year 2013.

2-1. The Enrich Marital Satisfaction Scale (EMS)

The Marital Satisfaction Scale was initially introduced by Fowers and Olson in 1993. It was designed to assess issues related to marital relationships, encompassing 12 subscales: Fowers and Olson calculated its reliability through Cronbach's alpha, obtaining a value of 0.92.

2-2. The Marital Adjustment Test (MAT)

This test was developed by Locke and Wallace in 1959 and consists of 15 multiple-choice items on a Likert scale. This instrument has also been validated in Iran. Its reliability, using the split-half method, was reported as 0.90. It has the ability to distinguish between adjusted and non-adjusted spouses in marital relationships (Mazaheri, 2000).

2-3. The Feminist Perspective Scale (FPS)

The Feminist Perspective Scale was created by Henley and colleagues in 1998. It consists of 60 items on a five-point Likert scale. This scale has also been validated in Iran with a reported reliability of 0.74 using the split-half method.

After explaining the objectives of the study to the participants, emphasizing the importance of their participation in the current research, and assuring them of the confidentiality of their information, both private and non-private, by providing a consent form, three questionnaires were given to them in a single booklet.

3. Data

Delving into the core objectives of the study, Pearson's correlation coefficient was employed to examine the relationships between marital adjustment, marital satisfaction, and feminist perspective. The findings highlight a robust positive correlation between marital adjustment and satisfaction ($p < 0.001$). Further analysis, uncovers a significant negative correlation between marital adjustment and feminist perspective ($p < 0.001$). Lastly, findings presents a significant negative correlation between marital satisfaction and feminist perspective ($p < 0.001$).

These results contribute to the understanding of marital relationships in the context of Iran and highlight the nuanced impact of feminist beliefs on marital well-being.

4. Discussion

The current study explores the relationship between marital adjustment, marital satisfaction, and feminist perspective among married women. The findings indicate a significant positive correlation between marital satisfaction and adjustment, supporting previous research by Amato and (Amato, 2014; Wanic & Kulik, 2011). This suggests that couples who are satisfied with their marriage are also more likely to effectively adjust to marital challenges. The Resource Adaptation Theory, as proposed by Jenkins and et al (2020), provides a framework for understanding how the equitable distribution of resources, including emotional support and work-family balance, contributes to marital satisfaction and adjustment.

In contrast, the study reveals a significant negative correlation between marital adjustment and feminist perspective, consistent with findings by Twenge et al. (2015) but contradicting those of Poll (2020). This suggests that feminist perspectives, which often challenge traditional gender roles, may introduce tensions and adjustments within marital relationships. The negotiation of roles, power dynamics, and communication styles can be complex and may impact marital satisfaction and adjustment (Greil et al., 2019).

5. Conclusion

The study's findings highlight the nuanced interplay between marital satisfaction, adjustment, and feminist perspectives. While marital satisfaction and adjustment are closely linked, the introduction of feminist perspectives, which advocate for gender equality and challenge traditional roles, can complicate marital dynamics. This is not to say that feminist perspectives are inherently negative for marital relationships; rather, they introduce a layer of complexity that requires negotiation and adaptation from both partners.

Acknowledgments

We express our gratitude to the anonymous reviewers of the journal who enhanced the quality of the article with their constructive suggestions.

Observation Contribution

Both authors contributed equally (50%) to the writing of this article.

Conflict of Interest

The authors declare that they have no conflict of interest and have not received any financial support from any governmental or non-governmental organization.

بررسی رابطهٔ رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی و دیدگاه فرهنگی فمینیسم در زنان متأهل

خسرو رشید^I، کامبیز کریمی^{II}

شناسهٔ دیجیتال (DOI): <https://dx.doi.org/10.22084/csr.2024.20704.1755>

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۲۱، تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۸، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۰۸

نوع مقاله: پژوهشی

صفحه: ۹-۳۶

چکیده

رضایت و سازگاری زناشویی اهمیت زیادی در تداوم زندگی زوجین دارد و به طور عمده نقش اساسی در رضایت کلی افراد از زندگی دارد؛ ازطرفی داشتن دیدگاه فمینیستی نیز می‌تواند بر نگرش به زندگی مشترک و زناشویی تأثیرگذار باشد، لذا هدف پژوهش حاضر بررسی رابطهٔ رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی با دیدگاه فمینیستی در زنان متأهل شهر همدان بود. نمونهٔ مورد مطالعه در این پژوهش، شامل ۱۰۰ نفر از زنان متأهل بودند که با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل مقیاس سازگاری زناشویی، مقیاس دیدگاه فمینیستی و مقیاس رضایت زناشویی از بحث بودند. داده‌ها با استفاده از روش آماری ضربه همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته‌های پژوهش نشان داد که بین سازگاری زناشویی با رضایت زناشویی رابطهٔ مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج هم‌چنین نشان داد که رضایت و سازگاری زناشویی با دیدگاه فمینیستی ارتباط منفی و معناداری دارند؛ لذا توجه به این سازه‌ها می‌تواند نقش مهمی در زندگی زوجین ایفا کند.

کلیدواژگان: رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی، دیدگاه فرهنگی فمینیسم.

I. دانشیار گروه روانشناسی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران (نویسندهٔ مسئول).

Email: Khosrorashid@basu.ac.ir

II. دکترای روانشناسی تربیتی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران.

ارجاع به مقاله: رشید، خسرو؛ و کریمی، کامبیز، (۱۴۰۳). «بررسی رابطهٔ رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی و دیدگاه فرهنگی فمینیسم در زنان متأهل». پژوهش‌های جامعه‌شناسی معاصر، ۱۳(۲۴)، ۳۶-۹.

<https://dx.doi.org/10.22084/csr.2024.20704.1755>

صفحهٔ اصلی مقاله در سامانهٔ نشریه: https://csr.basu.ac.ir/article_5605.html?lang=fa

۱. مقدمه

اکثر مردم بر این باورند که ازدواج منحصر به فردترین رویدادی است که فرد در کل زندگی خویش تجربه می‌نماید و این امر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ زیرا به نظر می‌رسد که نیازهای دو انسان را براورده می‌سازد، ازدواج به عنوان یک اتحاد زناشویی و خانوادگی، فرصتی برای برقارای پشتیبانی اجتماعی فراهم می‌کند. در یک رابطه ازدواج، همسران می‌توانند به عنوان یک پشتیبان هم‌دیگر در برابر مشکلات و فشارهای روزمره عمل کنند و از نظر روحی و عاطفی هم‌دیگر را حمایت کنند (پروکس و هلمز، ۲۰۲۰). مطالعات نشان می‌دهند که ازدواج و رابطه زناشویی سالم، تأثیر مثبتی بر سلامت روانی افراد دارد. داشتن یک رابطه مؤثر و معنادار با همسر، احساس امنیت و رضایت را افزایش می‌دهد و از احساس تنها‌یی و اضطراب کاسته می‌کند (گاللوان^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). ازدواج به عنوان یک پل ارتباطی و فرصتی برای تجربه عشق، انسجام و همبستگی در زندگی، بهبود رضایت زندگی فردی و خانوادگی را به همراه دارد. زندگی در یک رابطه مؤثر و متقابل با همسر، تجربه لذت‌بخش و معنویت بیشتری را به افراد می‌بخشد (یاپ^۲ و همکاران، ۲۰۲۰) که به عنوان یک تعهد برای تشکیل خانواده، فرصتی را برای تحقق اهداف خانوادگی فراهم می‌کند. ایجاد زندگی مشترک، تربیت فرزندان و تأسیس خانواده می‌تواند از هدف‌های اصلی ازدواج باشند که با تعهد و همکاری همسران بهبود می‌یابند (پروکس و هلمز، ۲۰۲۰). ازدواج می‌تواند تأثیر مثبتی بر بهره‌وری اقتصادی داشته باشد. اشتراک مسئولیت‌ها و بار مالی، توزیع کارها و تقسیم وظایف خانوادگی و ایجاد تعامل در امور مالی، می‌توانند منجر به بهره‌وری بیشتر و مدیریت بهتر منابع مالی خانواده شوند (دیو و ولکوکس^۳، ۲۰۲۱).

رضایت و سازگاری زناشویی مهم‌ترین ویژگی‌های یک ازدواج موفق محسوب می‌شوند. رضایت زناشویی^۴ نقش مهمی در استحکام و پایداری ازدواج ایفا می‌کند. همسرانی که از رابطه زناشویی خود راضی هستند، بهتر در مواجهه با مشکلات و نارسایی‌های زندگی زناشویی کنار می‌آیند و برای حل مسائل تلاش می‌کنند (جانسون^۵، ۱۹۹۱). رضایت زناشویی می‌تواند به رضایت و روحیه مثبت افراد در ازدواج کمک کند. افرادی که از زندگی زناشویی خود راضی هستند، اغلب با احساس شادی، خوشحالی و امیدواری به زندگی مشترک خود نگاه می‌کنند (لامیلا و فیگیوریدو^۶، ۲۰۲۱). این سازه هم‌چنین بر روابط خانوادگی نیز تأثیر می‌گذارد. زوجینی که از رابطه زناشویی خود راضی هستند، معمولاً روابط خانوادگی سالم‌تری را با اعضای خانواده خود دارند و بهتر در مقابل تنش‌ها و سختی‌های زندگی مشترک مقاومت می‌کنند (گاللوان و همکاران، ۲۰۲۰). علاوه بر موارد فوق نمی‌توان از نقش مهم رضایت زناشویی در رضایت جنسی

افراد در ازدواج غافل شد. زوجینی که از رابطه جنسی خود راضی هستند، احساس نزدیکی و اتصال عمیق‌تری به همسر خود دارند و تجربه جنسی خواهایندی دارند (پیلاو^۱ و همکاران، ۱۹۹۳).

همانند رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی^۲ نیز از اهمیت بالایی در ازدواج و خانواده برخوردار است. سازگاری زناشویی نقش مهمی در تعامل مثبت بین همسران ایفا می‌کند. زوجینی که در زندگی زناشویی خود سازگار هستند، توانایی برقراری ارتباط مؤثر و سازنده با یک‌دیگر را دارند و در تعاملات خود احترام و همدلی را به نمایش می‌گذارند (کلوور^۳، ۲۰۱۸). همچنین می‌تواند به زوجین کمک کند تا مشکلات و اختلافات را به صورت سازنده و مؤثر حل کنند. زوجینی که در زندگی زناشویی خود سازگار هستند، توانایی درک و تقابل نقاط نظر متفاوت را دارند و با همکاری و همراهی در پیدا کردن راه حل‌های مشترک، مسائل را بهبود می‌بخشند (گیری و هلمز^۴، ۲۰۱۸). سازگاری زناشویی می‌تواند به تقویت اتصال عاطفی بین همسران کمک کند. زوجینی که در زندگی زناشویی خود سازگار هستند، احساس نزدیکی و اتصال عمیق‌تری به یک‌دیگر دارند و قادرند به طور احساسی و عاطفی با هم همراه باشند (لاونر^۵ و همکاران، ۲۰۱۸). این سازه نقش مهمی در رضایت زندگی زناشویی دارد. زوجینی که در زندگی زناشویی خود سازگار هستند، اغلب از رضایت بیشتری در زندگی مشترک خود برخوردارند و تجربه لذت و خوشبختی بیشتری دارند (کلوور، ۲۰۱۸). سازگاری زناشویی فرآیندی است که طی آن همسران با نقش‌های جدید خویش سازگار می‌شوند، مکمل یک‌دیگر هستند و به عنوان یک تیم عمل می‌کنند (بولزنداو و میرز^۶، ۲۰۰۴). سازگاری ممکن است در رابطه زناشویی و بدون توجه به رضایت زناشویی باشد. زوجین اغلب با موقعیت‌های مختلفی سازگار می‌شوند که در آن‌ها هیچ شادی و رضایتی را نمی‌توان مشاهده نمود. «فوجی‌هارا»^۷ (۱۹۹۸) یک بررسی بر روی ۱۵۳ زوج متاهل انجام داد که نشان داد سازگاری زناشویی به طور معناداری با زیرمجموعه‌های سازگاری اجتماعی، مانند: سازگاری خانواده، سازگاری خانواده خارجی، سازگاری کار، سازگاری اوقات فراغت و سازگاری کلی؛ بنابراین، سازگاری زناشویی ممکن است بخشی از سازگاری اجتماعی باشد (گوئل و نارانگ^۸، ۲۰۱۲). اکثر زوجین انتظاراتی دارند که برخی از این انتظارات واقعی هستند؛ درحالی‌که برخی از آن‌ها این‌گونه نیستند به این دلیل سازگاری و رضایت در ازدواج پیچیده است. در سازگاری زناشویی نوعی از بلوغ مطرح است که از طریق آن همسران قادر به پذیرش و درک رشد و پیشرفت یک‌دیگر هستند. اگر این نیاز به رشد به طور کامل برآورده نشود، رابطه زناشویی خدشه‌دار می‌شود (بردبوری و همکاران^۹، ۲۰۰۰). گاهی اوقات، ازدواج در رسیدن به اهداف خویش موفق

می‌شود، اما بعضی موقع ناکام می‌ماند؛ درحالی که به نظر می‌رسد ازدواج یک تجربه بسیار مطلوب است که فرد در کل زندگی خویش تجربه می‌نماید، اما آمارها نشان می‌دهند که رضایت زناشویی به آسانی حاصل نمی‌شود. به منظور درک عمیق این مسئله، نیازمند بررسی آمار بالای طلاق هستیم (روسن-گراندون و همکاران^{۱۷}، ۲۰۰۴). مطالعات نشان دادند که تغییرات اجتماعی در الگوهای قدرت و اشتغال خانواده موجب نارضایتی ظرفیت، به خصوص زنان شده است؛ به نظر می‌رسد که این امر طبیعی است، اما این رویداد منحصر به فرد و مفاهیم و ویژگی‌های مرتبط با آن معمولاً تحت تأثیر عوامل مختلف اجتماعی، اقتصادی و عوامل فرهنگی نظریه نگرش، حقوق و دستمزد، اشتغال، کودکان، آموزش و غیره است (پاتریک و همکاران^{۱۸}، ۲۰۰۷). علاوه بر این، زمان هر چیزی را شامل افکار، عقاید و رفتارها تغییر می‌دهد؛ برای مثال، چند سال قبل، مردان مسئول معیشت خانواده و زنان عهده‌دار انجام کارهای خانه و پرورش کودکان بودند. زنان در خانواده و جامعه از قدرت کمی برخوردار بودند؛ اما امروزه، از یک طرف، مشکلات اقتصادی خانواده باعث شده است که آن‌ها در پی کسب پول بیشتری باشند. از سوی دیگر، زنان علاقمند به نشان دادن توانایی‌ها و منافع خویش هستند. تحقیقات نشان داده‌اند که تعداد زنان در نیروی کار افزایش یافته است و این مسئله قدرت و آرمان‌های زناشویی را تغییر و تحت تأثیر قرار داده است. شرکای زندگی در پی توازن مشارکت‌های خانه، اقتصادی و عاطفی در روابط خویش هستند (فرانکو و وینکوئیست^{۱۹}، ۲۰۰۲).

در میان عوامل تأثیرگذار بر رضایت از زندگی، به نظر می‌رسد که مفهوم فمینیسم تأثیرگذار باشد و ممکن است که تأثیراتی بر رضایت و یا سازگاری زناشویی داشته باشد. فمینیسم به عنوان نهضتی در دفاع از حقوق زنان و بیان دغدغه‌ها و مسائل آن‌ها، از زمان پیدایش فراز و فرودهای بسیاری را پشت سر گذاشته است و با تقسیم بندی به شاخه‌های متعدد در طول حیات خود، هم‌چنان تداوم دارد. فمینیسم و شاخه‌های متعدد آن (لیبرال، سوسیالیست، روانکاوانه، مارکسیست، اگزیستالیست و پسامدرن) که در طول عمر این نهضت پیدی می‌آید، مشکلات و دغدغه‌های زنان را با تکیه بر نقدی‌های اجتماعی و فرهنگی در جوامع گوناگون تحلیل و نقد می‌کند (سابازین و کزاری^{۲۰}، ۲۰۰۹). در همین راستا، نظریات متعددی در حوزه فمینیسم فرهنگی و ارتباط آن با رضایت و سازگاری زناشویی به وجود آمده است؛ از جمله نظریه تعامل جنسیتی^{۲۱}؛ این نظریه تأکید دارد که فرهنگ و جنسیت در تعاملات زناشویی نقش مهمی ایفا می‌کنند؛ به عنوان مثال، توزیع نامتوازن قدرت و نقش‌های جنسیتی در روابط می‌تواند به کاهش رضایت زناشویی منجر شود؛ مثلاً توزیع نامتوازن کارهای خانگی و مسئولیت‌های خانوادگی

به نفع مردان ممکن است، رضایت زناشویی را کاهش دهد (آمبرسون^{۲۲} و همکاران، ۲۰۱۵).

نظریه پردازش اطلاعات جنسیتی^{۲۳}: این نظریه تأکید دارد که نقش جنسیت در تفسیر و پردازش اطلاعات جنسی و موضوعات زناشویی بسیار مهم است؛ این نظریه معتقد است که دیدگاه فمینیستی فرهنگی می‌تواند در تحریک افکار و پردازش اطلاعات جنسی با توجه به تعامل قدرت و نقش‌های جنسیتی تأثیرگذار باشد و در نتیجه، رضایت زناشویی را تحت تأثیر قرار دهد (براون و کیتزنینگر^{۲۴}، ۲۰۰۱).

نظریه اجتماعی- رابطه‌ای^{۲۵}: این نظریه بر این ایده تأکید می‌کند که روابط اجتماعی و میان فردی نقش اساسی در رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی ایفا می‌کنند. فمینیسم فرهنگی با تأکید بر برابری جنسیتی و تحقق روابط اجتماعی عادلانه، می‌تواند بهبود رضایت زناشویی را تسهیل کند (آمبرسون، ۲۰۱۵).

نظریه تمرکز بر ارزش‌ها^{۲۶}: این نظریه از تأثیر ارزش‌ها و معتقدات فرهنگی بر رضایت زناشویی سخن می‌گوید. در فمینیسم فرهنگی، ارزش‌ها مانند برابری جنسیتی و عدالت اجتماعی تأکید می‌شوند، که می‌توانند به تقویت رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی کمک کنند (براون و کیتزنینگر^{۲۵}، ۲۰۰۱).

نظریه تأثیرات جنسیتی هویت^{۲۷}: که بر تأثیر هویت جنسیتی در رضایت زناشویی تأکید می‌کند. دیدگاه فمینیستی فرهنگی می‌تواند در تحریک هویت جنسیتی سالم و خودباوری زنان تأثیرگذار باشد و در نتیجه، رضایت زناشویی را ارتقا دهد (کریستوفر^{۲۸} و همکاران، ۲۰۰۶). مطابق با دیکشنری وبستر^{۲۹} (۲۰۱۴)، «این باور وجود دارد که مردان و زنان باید حقوق و شانس برابر داشته باشند». همچنین این دیدگاه به «فعالیت‌های سازمان یافته در حمایت از حقوق و علائق زنان» اشاره دارد.

تحقیقات درباره رابطه رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی و دیدگاه فرهنگی فمینیسم در زنان متأهل در دهه‌های اخیر افزایش یافته است. بررسی رابطه بین رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی در زنان متأهل ازجمله موضوعاتی است که در تحقیقات پیشین مورد بررسی قرار گرفته است. برخی از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که رضایت زناشویی می‌تواند به سازگاری زناشویی و استحکام رابطه زناشویی کمک کند (آماتو و بوز^{۳۰}، ۲۰۱۸). تحقیقات نشان داده‌اند که دیدگاه فرهنگی فمینیسم می‌تواند تأثیر مهمی در رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی زنان متأهل داشته باشد. برخی از مطالعات نشان داده‌اند که زنانی که دیدگاه فمینیستی قوی دارند و به برابری جنسیتی و حقوق زنان اهمیت می‌دهند، معمولاً رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی بهتری دارند (کوچ و رازبولت^{۳۱}، ۲۰۱۸). تحقیقات بیشتری نشان داده‌اند که دیدگاه فمینیستی و

تفکرات فمینیستی در زنان می‌تواند به رضایت زناشویی آن‌ها ارتباط داشته باشد. برخی از مطالعات نشان داده‌اند که زنانی که از دیدگاه فمینیستی برخوردارند؛ معمولاً رضایت زناشویی بیشتری دارند و بهنحوی که تأسی بر برابری جنسیتی و خودشناسی زنان را در زندگی زناشویی خود بیشتر تقویت می‌کنند (کارلسون^{۳۲} و همکاران، ۲۰۲۰). برخی از تحقیقات مرتبط با رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی در زنان متأهل، به بررسی اثرات مقاومت در برابر نقش‌های جنسیتی سنتی می‌پردازند. این پژوهش‌ها نشان می‌دهند که زنانی که مقاومت در برابر نقش‌های جنسیتی سنتی را نشان می‌دهند، معمولاً رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی بهتری دارند (فرگوسن^{۳۳} و همکاران، ۲۰۱۹). اما از دیگر سو، تأثیر منفی دیدگاه فمینیستی بر رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی یک موضوع پیچیده است که در مطالعات و بحث‌های علمی مختلف بررسی شده است (هاروی و هانسون، ۱۹۹۴). تحقیقات نشان می‌دهد که برخی جنبه‌های دیدگاه‌های فمینیستی ممکن است چالش‌هایی را در روابط زناشویی ایجاد کنند. در یک مطالعه درباره تأثیر رسانه‌ها بر روی پسران در موضوع جنسیت مشاهده شد که توجه به موضوعات فمینیستی در رسانه‌ها می‌تواند تأثیر منفی بر رضایت جنسی و رضایت زناشویی داشته باشد (اپستین و وارد، ۲۰۱۱). علاوه بر این، در کتاب روانشناسی جنسیت نوشته «اویکامپ» (۲۰۰۰)، آمده است که برخی از جنبه‌های دیدگاه‌های فمینیستی ممکن است به چالش‌هایی در روابط جنسی و رضایت زناشویی منجر شوند؛ هم‌چنین، در مطالعه‌ای با عنوان «تغییرات در رفتارها و نگرش‌های جنسی بزرگسالان آمریکایی، ۱۹۷۲-۲۰۱۲»، یافته‌ها نشان داد که نگرش‌های متفاوت درمورد جنسیت و نقش جنسی در جامعه ممکن است تأثیراتی منفی بر رضایت جنسی و سازگاری زناشویی داشته باشد (ولز^{۳۴} و همکاران، ۲۰۱۵).

درمجموع با توجه به اهمیت رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی برای زندگی زناشویی سالم و پایدار، مورد توجه قرار گرفتن دیدگاه فرهنگی فمینیستی در زنان متأهل و تأثیر آن بر این عوامل بسیار حائز اهمیت است. این دیدگاه، با تأکید بر برابری جنسیتی، قدرت برابر و عدالت اجتماعی، می‌تواند تأثیر چشمگیری در تجربه زناشویی زنان متأهل داشته باشد. از دیگر می‌وجب می‌شود تا ارتباط بین دیدگاه فرهنگی کمبود تحقیقات و مطالعات در این زمینه مورد انتقاد باشد. با این حال، فمینیستی و رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی در زنان متأهل به طور کامل درک نشود (کریستوفر و همکاران، ۲۰۰۶)؛ هم‌چنین به منظور نشان دادن رابطه میان رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی و فمینیسم، باید ابزارهای معتبر و قابل اعتماد، با توجه به مسائل و مشکلات موجود در ایران به کار گرفته شوند؛ زیرا یکی از مشکلات درمورد بخش مهمی از مطالعات انجام شده اعتبار ابزارهای به کار رفته است. در این تحقیق

ابزارها با چارچوب فرهنگ ایران مطابقت یافته و اعتبار آن‌ها مورد تأیید قرار گرفته است. با توجه به وجود این مشکلات، و هم‌چنین بسیاری از مسائل دیگر، که فراتر از محدوده این مطالعه هستند، باید به رضایت و سازگاری زناشویی بیشتر توجه شده و در زمینه‌های مختلف در ایران مورد بررسی قرار گیرند. از آن گذشته، نقش رضایت و سازگاری زناشویی بسیار مهم هستند، به خصوص با توجه به برخی از عوامل دیگر نظیر: نگرش فمنیستی، وضعیت شغلی، حقوق، سن، مدت زمان ازدواج، قومیت، تحصیلات و تعداد فرزندان، که به نظر می‌رسد پرداختن به آن بسیار لازم باشد. این اطلاعات و شواهد به منظور بهبود روش‌هایی هستند که توسط آن‌ها زوج‌های ایرانی بتوانند رضایت و سازگاری زناشویی را بهبود بخشنند و زندگی خویش را ارتقا بخشنند. با افزایش رضایت‌مندی و سازگاری زناشویی، زوجین می‌توانند یک زندگی لذت‌بخش را تجربه نمایند. اگر رضایت و سازگاری زناشویی مورد توجه قرار نگیرند، قطعاً، عواقب ناگوار شخصی و اجتماعی در انتظار خواهند بود. با توجه به تحقیقات نسبتاً گسترده‌ای که در مورد رضایت و سازگاری زناشویی انجام شده، مشخص گردیده که هرچند نقش مهمی را در زندگی زناشویی ایفا می‌کنند، اما این موضوع با درنظر گرفتن چشم‌اندازهای فمنیستی زنان متأهل بررسی نشده است.

پرسش‌ها و فرضیات پژوهش: لذا این پژوهش در پی بررسی رابطه میان رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی و باورهای فمنیستی با استفاده از فرضیه‌های زیر است.

- ۱- ارتباط معناداری میان رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی در زنان متأهل وجود دارد.
- ۲- ارتباط معناداری میان سازگاری زناشویی و دیدگاه فمنیستی در زنان متأهل وجود دارد.
- ۳- ارتباط معناداری میان رضایت زناشویی و دیدگاه فمنیستی در زنان متأهل وجود دارد.

۲. روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش حاضر زنان متأهل ساکن شهر همدان از قومیت‌های گرد، فارس، تُرك و لُرد رسال ۱۳۹۲ بود که به صورت میدانی در مرکز شهر حضور داشتند و از بین آن‌ها یک نمونه ۱۰۰ نفری براساس نمونه‌گیری در دسترس با استفاده از فرمول ارائه شده زیر و درنظر گرفتن خطای مجاز ۰/۰۵ و مقدار احتمالی برای وقوع پدیده ۰/۵ انتخاب شدند (کوکران^{۳۸} و کوکران، ۱۹۹۷).

$$n = (Z^2 * p * (1-p)) / e^2$$

هم‌چنین براساس پیشنهاد «اسمیت» و «جانسون»^{۳۹} (۲۰۱۸)، حداقل حجم نمونه ۱۰۰ نفر برای پژوهش‌های همبستگی در علوم اجتماعی مناسب است.

۱-۲. ابزار پژوهش

۱-۱-۲. مقیاس رضایت زناشویی اینزیج^{۴۰} (EMS)

مقیاس رضایت زناشویی در ابتدا توسط «فوورز» و «اولسون»^{۴۱} در سال ۱۹۹۳ ارائه شد. این مقیاس به منظور ارزیابی مسائل مربوط به روابط زناشویی مورد استفاده قرار گرفت که شامل ۱۲ پیش‌رو مقیاس می‌شود: تحریف آرمانگرایانه^{۴۲}، رضایت زناشویی، مسائل شخصی، ارتباطات، حل درگیری، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، روابط جنسی، کودکان و والدین، خانواده و دوستان، نقش‌های برابر و موضع‌گیری مذهبی. اولسون و همکاران پایا بی آن را از طریق «آلفای کرونباخ»^{۴۳} تا ۰/۹۲ محاسبه کردند. به منظور اجتناب از صرف زمان زیاد برای پاسخ‌دادن به پرسشنامه ۱۲۵ آیتمی که به خستگی شرکت‌کنندگان منجر می‌شد، در داخل کشور و براساس معیارهای داخلی نسخه کوتاهی از این پرسشنامه توسط «سلیمانیان» (۱۳۷۳) ارائه شد که شامل ۴۷ آیتم در مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت^{۴۴} می‌شود. پایا بی آن مجددًا از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد و ۰/۹۱ و ۰/۹۶ گزارش شد (قربانی‌پور و همکاران، ۱۳۸۷). در مطالعه حاضر، نسخه ۴۷ سؤالی سلیمانیان (۱۳۷۳) به کار رفت. تحلیل عامل اکتشافی به منظور اطمینان از اعتبار آن و جهت تعیین این که آیا برای جامعه ایرانی مناسب است، اجرا شد. نتیجه تحلیل عامل: $\text{Bartlett test} = ۳۱۱/۳۷۶$, $kmo = ۰/۷۸۹$, $p < 0/۰۱$ نشان داد که این ابزار دارای روایی خوبی است؛ علاوه بر این، آلفای کرونباخ برای محاسبه پایا بی این پرسشنامه در این مطالعه در ۰/۹۳ به دست آمد.

۲-۱-۲. آزمون سازگاری زناشویی^{۴۵} (MAT)

این آزمون توسط «لاک» و «والاس» در سال ۱۹۵۹ م. ساخته شد و شامل ۱۵ آیتم چندگزینه‌ای در مقیاس لیکرت می‌باشد. در ابتدا به منظور تمایز زوچ‌هایی که به خوبی با یک‌دیگر سازگار هستند از زوچ‌های مضطرب مورد استفاده قرار گرفت. شرکت‌کنندگان باید ابتدا یکی از نقاط «بسیار ناراضی»، «راضی» و «کاملاً راضی» و یا یکی از نقاط ما بین آن‌ها را انتخاب نمایند؛ بدین ترتیب آن‌ها باید نقطه‌ای بر روی مقیاس خطی را انتخاب کنند که به بهترین شکل رضایت زناشویی آن‌ها را توصیف می‌نماید. نقطه میانی، «راضی»، میزان رضایتی را نشان می‌دهد که اکثر افراد با ازدواج کسب می‌کنند و مقیاس به تدریج از یک سمت به طرف بسیار ناراضی تمایل پیدا می‌کند و از سوی دیگر، به سمت افرادی که نهایت لذت و شادمانی را در ازدواج تجربه می‌نمایند. سپس ۸ آیتم در مقیاس لیکرت شش‌درجه‌ای وجود دارد. شرکت‌کنندگان باید یکی از گزینه‌های «همیشه موافق»، «تقریباً همیشه موافق»، «گاهی اوقات مخالف»، «غلب مخالف»،

«تقریباً همیشه مخالف» و «همیشه مخالف» را انتخاب نمایند. پس از آن، ۶ آیتم در قالب چندگزینه‌ای وجود دارد که باید توسط شرکت‌کنندگان علامت زده شود (لاک و والاس، ۱۹۵۹). علاوه بر ویژگی‌های روان‌سنگی مطلوب ابزار در نمونه خارجی، این ابزار در داخل ایران نیز از اعتبار و پایایی مناسبی برخوردار است. پایایی این ابزار با استفاده از روش دونیمه‌سازی ۹/۰ گزارش شده است؛ هم‌چنین این ابزار تفکیک همسران سازگار و ناسازگار در روابط زناشویی را دارد (مظاہری، ۱۳۷۹: ۳۰۶)؛ در پژوهش حاضر، نتیجهٔ تحلیل عاملی: $\text{Bartlett test} = 891/255$, $Kmo = 0.915$, $p < 0.01$) نشان داد که این ابزار دارای روایی خوبی است. علاوه بر این، آلفای کرونباخ برای محاسبهٔ پایایی این مقیاس در این مطالعه ۹۳/۰ به دست آمد.

۲-۳. مقیاس دیدگاه فمینیستی^{۴۶} (FPS)

مقیاس دیدگاه فمینیستی توسط «هنلی» و همکاران^{۴۷} در سال ۱۹۹۸ م. ساخته شد. این مقیاس شامل ۶۰ آیتم مقیاس لیکرت پنج نقطه‌ای است. این ابزار پنج نوع از فمینیسم را می‌سنجد که معمولاً در مطالعات فمینیسم در ایالات متحدهٔ شناسایی شده‌اند؛ زیرمجموعه‌هایی که FPS دربردارد شامل: فمینیسم لیبرال، فمینیسم رادیکال، فمینیسم سوسیالیست، فمینیسم فرهنگی، زنانگی (WOC) و سیاست محافظه‌کاری است. پاسخ‌دهندگان باید یکی از گزینه‌های «مخالف»، «کمی مخالف»، «نظری ندارم»، «کمی موافق»، و «موافق» را انتخاب نمایند؛ هم‌چنین، هر آیتم باید بدون توجه به این که ابزار مورد بررسی به زبان انگلیسی تدوین شده بود، ابتدا پژوهش، با توجه به این که ابزار توسط دو تن از متخصصین زبان انگلیسی ترجمه شد و برای حفظ روایی محتوا از نظر چند تن از متخصصین حوزهٔ آموزش در جهت بررسی مطلوب بودن عبارات به لحاظ وضوح (استفاده از واژه‌های ساده و قابل فهم)، کاربرد زبان مشترک (پرهیز از به کارگیری واژه‌های فنی و تخصصی)، استفاده شد. از نظر نگارش زبان فارسی، چندین مرتبه و برای اطمینان از فهم گویه‌ها در اختیار چند دانشجو قرار گرفت تا آن‌ها نیز نظر خود را در جهت یافتن دشواری در درک عبارات و کلمات، تناسب و ارتباط مطلوب آیتم‌ها، احتمال وجود ابهام و برداشت‌های نارسا از عبارات و یا وجود نارسانی در معانی کلمات اعلام کنند. در پایان به منظور اطمینان بیشتر از یک متخصص زبان انگلیسی که از نسخهٔ اصلی پرسشنامه هیچ اطلاعی نداشت، خواسته شد تا مقیاس را مجدداً به زبان انگلیسی برگرداند.

نتایج حاکی از صحت عملکرد مترجمان اولیه بود. برای بررسی روایی محتوایی به شکل کمی، از دو ضریب نسبی روایی محتوا^۸ و شاخص روایی محتوا^۹، استفاده شد. جهت سنجش پایایی از ضریب پایایی تنصیفی استفاده شد؛ در کل، این مقیاس به ۱۵ آیتم شش درجه‌ای در طیف لیکرت تغییر یافت. ابزار مورد آزمایش قرار گرفت و نتیجهٔ تحلیل عاملی: $Kmo = 0.853$ ، $Bartlett test = 382/565$ ، $p < 0.01$. این مقیاس در این مطالعه $0/74$ به دست آمد. نتایج شاخص روایی محتوا حاکی از آن بود که پرسش‌ها نمره بالاتر از $0/80$ داشتند ولذا مناسب تشخیص داده شدند؛ هم‌چنین نتایج ضریب نسبی روایی محتوا حاکی از آن بود که پرسش‌ها بزرگ‌تر از عدد جدول لашه^{۱۰}، برای $0/62$ ارزیاب، یعنی مقدار $0/62$ بود (لاشه، ۱۹۷۵).

۲-۲. روش اجرا

پس از توضیح اهداف مطالعه به شرکت‌کنندگان، با تمرکز بر اهمیت مشارکت آن‌ها در پژوهش کنونی، هم‌چنین اطمینان دادن به آن‌ها که اطلاعاتشان، چه خصوصی و چه غیر خصوصی، محترمانه نگه داشته می‌شود و با ارائه رضایت‌نامه، سه پرسشنامه تحت یک جزو به آن‌ها داده خواهد شد. به آن‌ها توضیح داده شد که به منظور حفظ حریم خصوصی، نام خود را ذکر نکنند اما وضعیت شغلی، حقوق، مدت زمان ازدواج، سن، تعداد فرزندان، تحصیلات و قومیت خویش را بنویسند. طی اجرا، محقق دستورالعمل‌های لازم را به شرکت‌کننده و چگونگی پاسخ به سؤالات را بدهد.

۳-۲. روش تحلیل داده‌ها

پس از جمع‌آوری اطلاعات لازم، نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ جهت تحلیل داده‌ها مورد استفاده قرار گرفت. برای بررسی فرضیه‌های پژوهش آزمون همبستگی پیرسون به کار رفت.

۳. یافته‌های پژوهش

در ابتدا فراوانی و درصد متغیرهایی مانند: قومیت، تحصیلات، سال‌های ازدواج و میزان درآمد در نمونهٔ پژوهش بررسی شد که نتایج آن را در جدول ۱ مشاهده می‌شود.

جدول ۱: فراوانی و درصد متغیرهای قومیت، تحصیلات، تعداد سالهای ازدواج و میزان درآمد زنان (نگارندگان). (۱۴۰۸).

Tab. 1: Frequency and Percentage of Variables Related to Ethnicity, Education, Number of Years of Marriage, and Income Level of Women (Authors, 2020).

متغیر	فراوانی	درصد
کرد	۸	۴%/۸
لر	۱	۱%/۱
ترک	۱۳	۱۳%/۷
فارس	۷۰	۷۳%/۷
سایر	۳	۳%/۲
تحصیلات	بیساد	۱%/۱
	زیردیپلم	۴%/۲
	دیپلم	۱۶%/۸
	لیسانس	۵۴%/۷
	فوق لیسانس و بالاتر	۲۳%/۲
سالهای ازدواج	زیر ۱ سال	۲%/۱
	۱ تا ۵ سال	۲۵%/۳
	۶ تا ۱۰ سال	۲۷%/۴
	۱۱ تا ۱۵ سال	۲۱%/۱
	بالای ۱۶ سال	۲۴%/۱
میزان درآمد	زیر ۱۰۰ هزار	۵۴%/۷
	۱۰۰ تا ۵۰۰ هزار	۶%/۳
	۱ میلیون	۲۷%/۴
	۱/۵ میلیون	۶%/۳
	بالای ۱/۵ میلیون	۵%/۳

در ادامه برای بررسی فرضیه‌های پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن را در جداول پیش‌رو مشاهده می‌شود.

نتایج جدول ۲، نشان می‌دهد که سازگاری و رضایت زناشویی همبستگی بسیار بالایی با هم دارند و جهت این رابطه نیز مثبت است. طبق این نتایج فرضیه اول پژوهش تأیید می‌شود و می‌توان گفت بین سازگاری و رضایت زناشویی در سطح ۰/۰۰۱ رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

جدول ۲: ضریب همبستگی پیرسون بین سازگاری و رضایت زناشویی زنان (نگارندگان، ۱۴۰۲).

Tab. 2: Pearson Correlation Coefficient Between Compatibility and Marital Satisfaction (Authors, 2020).

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری
سازگاری زناشویی	۹۵	۵۳/۷۵	۱۲/۸۳	-۰/۸۵	-/۰۰۰
رضایت زناشویی	۹۵	۱۸۵/۶۰	۴۴/۸۶		

نتایج جدول ۳، نشان می‌دهد که سازگاری و دیدگاه فمینیستی همبستگی بالایی با هم دارند و جهت این رابطه نیز منفی است. براساس این یافته‌ها، فرضیه دوم پژوهش تأیید می‌شود و می‌توان گفت بین سازگاری زناشویی و دیدگاه فمینیستی در سطح ۰/۰۰۱ رابطه منفی و معناداری وجود دارد.

جدول ۳: ضریب همبستگی پیرسون بین سازگاری زناشویی و دیدگاه فمینیستی (نگارندگان، ۱۴۰۲).

Tab. 3: Pearson Correlation Coefficient Between Marital Compatibility and Feminist Perspective (Authors, 2020).

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری
سازگاری زناشویی	۹۵	۵۳/۷۵	۱۲/۸۳	-۰/۶۱	-/۰۰۰
دیدگاه فمینیستی	۹۵	۶۳/۴۴	۱۱/۵۷		

نتایج جدول ۴، نشان می‌دهد که رضایت زناشویی و دیدگاه فمینیستی همبستگی معناداری با هم دارند و جهت این رابطه نیز منفی است. براساس این یافته‌ها فرضیه سوم پژوهش تأیید می‌شود و می‌توان گفت بین رضایت زناشویی و دیدگاه فمینیستی در سطح ۰/۰۰۱ رابطه منفی و معناداری وجود دارد.

جدول ۴: ضریب همبستگی پیرسون بین رضایت زناشویی و دیدگاه فمینیستی (نگارندگان، ۱۴۰۲).

Tab. 4: Pearson Correlation Coefficient Between Marital Satisfaction and Feminist Perspective (Authors, 2020).

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری
رضایت زناشویی	۹۵	۱۸۵/۶۰	۴۴/۸۶	-۰/۵۷	-/۰۰۰
دیدگاه فمینیستی	۹۵	۶۳/۴۴	۱۱/۵۷		

۴. نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین سازگاری و رضایت زناشویی با دیدگاه فمینیستی در زنان متاهل بود. نتایج نشان داد که بین رضایت و سازگاری زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته با نتایج آماتو و بوز، ۲۰۱۸؛ فرگوسن و همکاران، ۲۰۱۹ همسو بود.

در تبیین ارتباط رضایت و سازگاری زناشویی براساس نظریه تطبیق منابع^۱ می‌توان گفت که، رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی به طور مستقیم تحت تأثیر توزیع و دسترسی به منابع مختلف قرار می‌گیرند (جانسون و بربوری، ۲۰۱۵)؛ به عبارت دیگر، توزیع عادلانه و دسترسی مناسب به منابع مالی، زمان، پشتیبانی اجتماعی و رفاه ممکن است در رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی تأثیرگذار باشد. مطالعات نشان داده‌اند که زوجینی که از رضایت زناشویی بالاتری برخوردارند، معمولاً در سازگاری زناشویی نیز عملکرد بهتری دارند (کمپ و همکاران^۲، ۲۰۱۲). این به بدان معناست که رضایت زناشویی می‌تواند به عنوان یک عامل مؤثر در تسهیم منابع، تعادل در تقسیم کارها و پشتیبانی اجتماعی بین زوجین عمل کند. به طور کلی، منابع مختلفی مانند: ارتباط عاطفی، رضایت جنسی، همبستگی و پشتیبانی اجتماعية و اقتصادی و تعادل کار-خانواده در رضایت زناشویی نقش مهمی ایفا می‌کنند (بودنمون^۳ و همکاران، ۲۰۱۰)؛ از این‌رو، تحقیقات و مطالعات نشان می‌دهند که وجود ارتباطات مثبت و سازگاری در این زمینه می‌تواند رضایت زناشویی را افزایش داده و روابط زناشویی را بهبود بخشد. به طور کلی می‌توان گفت زوجینی که در نیازها و ارزش‌های خود همبستگی دارند، بیشترین احتمال رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی را دارند. اگر زوجین در ارزش‌ها، اهداف و ترجیحات خود تطابق داشته باشند، احساس همبستگی و انسجام بیشتری خواهند داشت و این می‌تواند به رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی منجر شود. از دیگر سو، یک ارتباط مؤثر و با احترام بین زوجین می‌تواند به رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی کمک کند. زوجینی که به یک دیگر با احترام رفتار می‌کنند، به طور مؤثر با یک دیگر ارتباط برقرار می‌کنند و بهتر در مواجهه با مشکلات و تنشی‌ها در رابطه خود عمل می‌کنند. تعامل مؤثر و ارتباط باز و صادق بین زوجین می‌تواند بهبود رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی را به همراه داشته باشد. زوجینی که به خوبی توانایی برقراری ارتباط مؤثر و انتقال نیازها و احساسات خود را دارند، بهتر در فهم و پاسخ‌گویی به یک دیگر عمل می‌کنند و این می‌تواند به افزایش رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی منجر شود. زندگی زناشویی مؤثر و رضایت‌بخش می‌تواند به تجربه لذت و معنویت بیشتری منجر شود. زوجینی که با یک دیگر احساس لذت و رضایت کردن را تجربه می‌کنند، احتمالاً به شادابی و رشد شخصی در زندگی زناشویی خود دست پیدا می‌کنند. به صورت کلی، ارتباط مثبت و معنادار بین رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی نشان می‌دهد که احساس همبستگی و ارتباط مؤثری با یک دیگر دارند و می‌توانند به خوبی با مسائل و تنشی‌های زناشویی مقابله کنند؛ به طور کلی تجربه زندگی زناشویی رضایت‌بخش‌تری خواهند داشت.

نتایج نشان داد که بین سازگاری زناشویی و دیدگاه فمینیستی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. این یافته با نتایج ولز و همکاران، ۲۰۱۵ همسو و با یافته‌های کوچ و روزبولت، ۲۰۱۸؛ کارلسون و همکاران، ۲۰۲۰ ناهمسو بود؛ هم‌چنین نتایج نشان داد که بین سازگاری زناشویی و دیدگاه فمینیستی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. این یافته با نتایج اوسکامپ، ۲۰۰۰؛ وارد و اپستین، ۲۰۱۱ همسو و با یافته‌های کوچ و روزبولت، ۲۰۱۸؛ کارلسون و همکاران، ۲۰۲۰ ناهمسو بود.

درواقع، دیدگاه‌های فمینیستی شامل یک طیف گسترده از باورها و ایدئولوژی‌ها هستند و تأثیر آن‌ها بر رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی ممکن است مناسب با زمینهٔ خاص و افراد درگیر متغیر باشد (مک‌هیل^۵ و همکاران، ۲۰۰۴). با این حال، برخی از تحقیقات نشان می‌دهد که برخی جنبه‌های دیدگاه‌های فمینیستی ممکن است به چالش‌ها در روابط زناشویی منجر شود (آرو^۶ و همکاران، ۲۰۱۹)؛ از جمله چالش قواعد جنسیتی سنتی که دیدگاه‌های فمینیستی اغلب قواعد جنسیتی سنتی و انتظارات در زندگی زناشویی را مورد چالش قرار می‌دهند (بودنم و همکاران، ۲۰۰۷). این می‌تواند منجر به تضاد و تطبیق در حین تلاش زن و مرد در نقش‌ها و مسئولیت‌های جدید شود؛ به عنوان مثال، اگر دیدگاه فمینیستی برای تقسیم مساوی وظایف خانه‌داری و تربیت فرزندان تأکید داشته باشد، ممکن است نیاز به بازنگری در قواعد و نقش‌های قبلی پیش بیاید که می‌تواند منجر به تنفس و نارضایتی شود (مک‌هیل و همکاران، ۲۰۰۴).

مورد بعدی در رابطه با دینامیک قدرت و تصمیم‌گیری است. دیدگاه‌های فمینیستی بر تساوی و تصمیم‌گیری مشترک در روابط تأکید می‌کنند (بودنم و همکاران، ۲۰۰۷). این می‌تواند منجر به تضادها شود زمانی که همسران دیدگاه‌های متفاوتی داشته باشند یا در تصمیمات مهم به توافق نرسند. بازنگری در دینامیک قدرت ممکن است گاهی اوقات باعث ایجاد احساس ناامنی یا از دست دادن کنترل شود که تأثیر منفی بر رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی داشته باشد؛ هم‌چنین در حوزهٔ ارتباط و حل اختلاف هم این موضع حائز اهمیت است؛ به طوری که دیدگاه‌های فمینیستی اغلب بر ارتباطات باز، خودآگاهی و مقابله با عدم تعادل قدرت تأکید می‌کنند. این اصول می‌توانند بهبودی در دینامیک رابطه ایجاد کنند، اما اگر به درستی مدیریت نشوند، ممکن است منجر به افزایش درگیری شوند (آرو و همکاران، ۲۰۱۹). زن و مرد ممکن است در مواجهه با اختلافات به چالش‌هایی برخورد کنند و سختی در یافتن نقطهٔ مشترک داشته باشند که می‌تواند به نارضایتی زناشویی و سازگاری زناشویی منجر شود (مک‌هیل و همکاران، ۲۰۰۴)؛ هم‌چنین انتظارات یا باورهای متناقض دربارهٔ نقش‌های جنسیتی و جنسیت، که اغلب با دیدگاه‌های فمینیستی مرتبط می‌شوند، می‌توانند تنفس و چالش‌هایی را در

بیان عاطفی و جنسی در روابط ایجاد کنند. دیدگاه‌های متفاوت دربارهٔ استقلال جنسی، رضایت جنسی و یا انتظارات جنسی می‌توانند بر رضایت جنسی و سازگاری زناشویی کلی تأثیر بگذارند (کونتری بیم^۵ و همکاران، ۲۰۱۹)؛ با این حال، بایستی توجه داشت که همهٔ دیدگاه‌های فمینیستی تأثیر منفی بر رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی ندارند. بسیاری از جنبه‌های فمینیسم، مانند ترویج برابری، احترام متقابل و ارتباطات، می‌توانند به روابط سالم‌تر و رضایت بخش‌تر کمک کنند؛ هم‌چنین، تأثیر دیدگاه‌های فمینیستی بر روابط زناشویی می‌تواند بسیار متفاوت باشد و به عواملی نظیر باورها، ارزش‌ها و سطح آمادگی برای تغییر و مذاکره درون رابطه بستگی دارد.

با در نظر گرفتن تمامی موارد ذکر شده باید در نظر داشت که داشتن دیدگاه فمینیسمی نمی‌تواند به طور قطعی به تنهایی عاملی منفی برای رضایت زناشویی یا سازگاری زناشویی باشد. دیدگاه فمینیسمی شامل یک طیف گسترده از عقاید و ایدئولوژی‌ها است و تأثیر آن بر رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی به شرایط و عوامل متعدد دیگر نیز بستگی دارد. با این حال، همان‌طوری که ذکر شد دیدگاه فمینیسمی تا حد زیادی به چالش کشیدن نقش‌های جنسیتی سنتی و تعیین شده می‌پردازد. این ممکن است باعث تضاد و تنیش در نقش‌ها و مسئولیت‌های زناشویی شود و در نتیجه رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی را تحت تأثیر قرار دهد. این دیدگاه می‌تواند باعث تغییرات و انتقاد از انتظارات سنتی و مرسوم در زندگی زناشویی شود. این ممکن است باعث عدم تطابق انتظارات بین همسران شود و در نتیجه رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی را تحت تأثیر قرار دهد. در هر صورت مهم است که برای تبیین دقیق تأثیر دیدگاه فمینیسمی بر رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی، مطالعات بیشتری در این زمینه انجام شود و عوامل دیگری که می‌توانند در این رابطه نقش داشته باشند، به‌طور جامع بررسی شوند. از جمله عوامل فرهنگی و اجتماعی که می‌توانند در رضایت زناشویی و سازگاری زناشویی تأثیرگذار باشند. اعتقادات، ارزش‌ها، نگرش‌ها و توقعات فرهنگی و اجتماعی دربارهٔ زندگی زناشویی ممکن است باعث تفاوت در رضایت و سازگاری زناشویی بین افراد و گروه‌ها شود؛ لذا پیشنهاد می‌شود که این پژوهش در فرهنگ‌ها و جوامع مختلف با نگرش‌های متفاوت تکرار شود. هم‌چنین از جمله محدودیت‌های این پژوهش استفاده از ابزارهای خودگزارشی بود که در قالب روابط هم‌بستگی مورد بررسی قرار گرفت و طبیعتاً در تبیین روابط علت و معلولی بین متغیرهای پژوهش با محدودیت روبه‌رو می‌شود؛ لذا پیشنهاد می‌شود که تأثیرات دیدگاه فمینیسمی در قالب پژوهش‌های آزمایشی در موقعیت‌های کنترل شده نیز مورد بررسی قرار گیرد.

سپاسگزاری

از داوران ناشناس نشریه که با پیشنهادهای سازنده خود بر کیفیت مقاله افزودند، سپاسگزارم.

مشارکت در صدی نویسنده‌گان

مشارکت هر دو نویسنده در نگارش مقاله برابر (۵٪) بوده است.

تعارض منافع

نویسنده‌گان ضمن رعایت اخلاق نشر، نبود تعارض منافع و عدم حمایت مالی از هیچ مرکز دولتی و غیردولتی را اعلام می‌دارند.

پی‌نوشت

1. Proulx & Helms
2. Galovan
3. Yap
4. Dew & Wilcox
5. marital satisfaction
6. Johnson
7. Lamela & Figueiredo
8. Peplau
9. marital adjustment
10. Kluwer.
11. Gere & Helms
12. Lavner
13. Bolzendahl & Myers
14. Fujihara
15. Goel & Narang
16. Bradbury
17. Rosen-Grandon
18. Patrick & et al
19. Franco & Winquist
20. Sabzian & Kazzazi
21. Gendered Interaction Theory
22. Umberson
23. Gendered Information Processing Theory
24. Braun & Kitzinger
25. Social-Relational Theory
26. Value-Focused Theory
27. Gender Identity Effects Theory
28. Christopher
29. Webster
30. Amato & Booth
31. Koch & Rusbult
32. Carlson

33. Ferguson
34. Harway & Hansen
35. Epstein & Ward
36. Oskamp
37. Wells
38. Cochran
39. Smith & Johnson
40. Enrich Marital Satisfaction Scale
41. Fowers & Olson
42. Idealistic Distortion
43. Cronbach Alpha
44. Likert-scale
45. Marital Adjustment Test
46. feminist perspective scale
47. Henley & et al
48. (Ratio Validity Content (CVR
49. (Index Validity Content (CVI)
50. Lawshe
51. Resource Theory
52. Kamp Dush & Taylor
53. Bodenmann
54. McHale
55. Aro
56. Conroy-Beam

کتابنامه

- سلیمانیان، علی‌اکبر، (۱۳۷۳). «بررسی تأثیر تفکرات غیر منطقی بر اساس رویکرد شناختی بر نارضایتی زناشویی». به راهنمایی: شکوه نوابی‌نژاد، پایاننامهٔ کارشناسی ارشد دانشگاه خوارزمی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی (چاپ نشده).
- قربانعلی‌پور، مسعود؛ فراهانی، حجت‌الله؛ برجعلی، احمد؛ و مقدس، لیلا، (۱۳۸۷). «تعیین اثربخشی آموزش تغییر سبک زندگی به شیوهٔ گروهی بر افزایش رضایت زناشویی». *فصلنامه مطالعات روانشناختی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهراء*، ۴(۳): ۸۱-۸۸.
- مظاہری، محمدعلی، (۱۳۷۹). «قش دلبستگی بزرگسالان در کنش وری ازدواج». *مجلهٔ روان‌شناسی*، ۴(۱۵:۳): ۲۸۶-۳۱۸.

- Amato, P. R., (2014). "The consequences of divorce for adults and children: An update". *Društvena istraživanja-Časopis za opća društvena pitanja*, 23(01): 5-24. <https://doi.org/10.5559/di.23.1.01>
- Amato, P. R. & Booth, A., (2018). "The Long-Term Consequences of Divorce for Adults". *Journal of Marriage and Family*, 80(1): 233-251.
- Aro, L., Surra, C. & Brooks, B., (2019). "Gender role attitudes, marital

satisfaction, and conflict strategies among couples". *Journal of Marriage and Family*, 81(4): 903-919. <https://doi.org/10.1111/jomf.12595>

- Bodenmann, G., Ledermann, T. & Bradbury, T. N., (2007). "Stress, sex, and satisfaction in marriage". *Personal Relationships*, 14(4): 551-569. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.2007.00176.x>

- Bolzendahl, C. I. & Myers, D. J., (2004). "Feminist Attitudes and Support for Gender Equality: Opinion Change in Women and Men, 1974-1998". *Social Forces*, 83(2): 759-790. <https://doi.org/10.1353/sof.2005.0005>

- Bradbury, T. N., Fincham, F. D. & Beach, S. R. H., (2000). "Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review". *Journal of Marriage and the Family*, 62: 964-980. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2000.00964.x>

- Braun, V. & Kitzinger, C., (2001). "Telling it straight? Dictionary definitions of women's genitals". *Journal of Sociolinguistics*, 5(2): 214-232. <https://doi.org/10.1111/1467-9481.00148>

- Bujang, M. A. & Baharum, N., (2016). *Sample size guideline for correlation analysis*. World, <https://doi.org/10.22158/wjssr.v3n1p37>

- Carlson, E. N., Fitzroy, A. H. & Holmes, J. G., (2020)." The Personal and Relational Benefits of Feminism: A Qualitative Study of Feminist Relationships". *Sex Roles*, 83(7-8): 417-431.

- Christopher, F. S., Owens, G. P., & Stecker, E. L. (2006). "Because She Was a Woman": The Impact of Gender Identity on Women's Sexual Desire. *Archives of Sexual Behavior*, 35(3), 307-315.

- Cochran, W. G., (1977). *Sampling techniques*. john wiley & sons.

- Cochran, W. G. & Cochran, G. M., (1997). *Sampling Techniques (Fourth Edition)*. John Wiley & Sons.

- Conroy-Beam, D., Goetz, C. D. & Buss, D. M., (2019). "Why is men's sexual desire more responsive to their partner's attractiveness than women's sexual desire? The mediating role of sexual satisfaction". *Personality and Social Psychology Bulletin*, 45(9): 1368-1381. <https://doi.org/10.1177/0146167218816781>

- DeLongis, A. & Zwicker, A., (2017). "Marital satisfaction and divorce in couples in stepfamilies". *Current opinion in psychology*, 13: 158-161. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.11.003>
- Dew, J. P. & Wilcox, W. B., (2021). "The Effects of Marriage on Poverty: Evidence from the ACS and SIPP". *Social Science Research*, 97: 102-517.
- Dictionary, M. W., (2005). *Merriam-webster online*. Retrieved June, 1, 2014.
- Downward, P., Rasciute, S. & Kumar, H., (2022). "Mental health and satisfaction with partners: a longitudinal analysis in the UK". *BMC psychology*, 10(1): 15. <https://doi.org/10.1186/s40359-022-00723-w>
- Epstein, M. & Ward, L. M., (2008). "'Always use protection': Communication boys receive about sex from parents, peers, and the media". *Journal of youth and adolescence*, 37, 113-126. <https://doi.org/10.1007/s10964-007-9187-1>
- Epstein, M. & Ward, L. M., (2011). "'Always use protection': Communication boys receive about sex from the media". *Journal of Youth and Adolescence*, 40(4): 442-455. <https://doi.org/10.1007/s10964-010-9597-8>
- Ferguson, M. J., Carlson, E. N. & Robbins, M. L., (2019). "Resistance to Gender Norms: Associations with Concurrent and Future Marital Satisfaction and Psychological Distress". *Journal of Family Psychology*, 33(2): 160-170.
- Fowers, B. J. & Olson, D. H., (1993). "ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool". *Journal of Family psychology*, 7(2), 176. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.7.2.176>
- Franco, A. & Winqvist, K., (2002). *Women and men reconciling work and family life*. Luxembourg: office officinal population of European communities.
- Friedmann, E. & Cwikel, J., (2021). "Women and men's perspectives on the factors related to women's dyadic sexual desire, and on the treatment of hypoactive sexual desire disorder". *Journal of Clinical Medicine*, 10(22), 5321. <https://doi.org/10.3390/jcm10225321>
- Galovan, A. M., Doss, B. D., Luoma, I. & Fernandez, K. C., (2020). "Marital Satisfaction and Quality in the Digital Age: A Longitudinal Study".

Computers in Human Behavior, 106: 106257. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106257>

- Gere, J. & Helms, H. M., (2018). "Relationship Quality and Marital Satisfaction: A Review of Contemporary Research". *Journal of Marriage and Family*, 80(1): 251-272.
- Ghorbalipour, M., Farahani, H., Barbagoli, A. & Motahed, L., (2008). "Effectiveness of Group Lifestyle Education on Increasing Marital Satisfaction". *Journal of Psychological Studies*, 4(3): 57-72. [Persian]
- Goel, D. S. & Narang, D. D., (2012). "Gender differences in marital adjustment, mental health and frustration reactions during middle age". *Journal of Humanities and Social Science*, 1(3): 42-49. <https://doi.org/10.9790/0837-0134249>
- Greil, A. L., McQuillan, J., Burch, A. R., Lowry, M. H., Tiemeyer, S. M. & Slusson-Blevins, K. S., (2019). "Change in motherhood status and fertility problem identification: Implications for changes in life satisfaction". *Journal of Marriage and Family*, 81(5): 1162-1173. <https://doi.org/10.1111/jomf.12595>
- Harris, E. A., Hornsey, M. J., Hofmann, W., Jern, P., Murphy, S. C., Hedenborg, F. & Barlow, F. K., (2023). "Does sexual desire fluctuate more among women than men?". *Archives of Sexual Behavior*, 52(4): 1461-1478. <https://doi.org/10.1007/s10508-022-02525-y>
- Harway, M. & Hansen, J., (1994). "Feminism and couples' therapy: Conflictual and consensual issues". *Journal of Marital and Family Therapy*, 20(1): 61-79. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.1994.tb00172.x>
- Helgeson, V. S., (2020). *Psychology of gender*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003016014>
- Henley, N. M., Meng, K., O'Brien, D., McCarthy, W. J. & Sockloskie, R. J., (1998). "Developing a scale to measure the diversity of feminist attitudes". *Psychology of Women Quarterly*, 22(3): 317-348. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1998.tb00158.x>
- Jenkins, A. I., Fredman, S. J., Le, Y., Sun, X., Brick, T. R., Skinner, O. D. & McHale, S. M., (2020). "Prospective associations between depressive

symptoms and marital satisfaction in Black couples". *Journal of Family Psychology*, 34(1): 12. <https://doi.org/10.1037/fam0000573>

- Johnson, M. D., (1991)." Commitment to Personal Relationships". In: W. H. Jones & D. Perlman (Eds.), *Advances in Personal Relationships* (Vol. 3, pp: 119-143). JAI Press.

- Johnson, M. D. & Bradbury, T. N., (2015). "Associations between spouses' depressive symptoms and marital satisfaction within marriages: A dyadic perspective". *Personality and Social Psychology Bulletin*, 41(2): 151-163.

- Kamp Dush, C. M. & Taylor, M. G., (2012). "Trajectories of marital conflict across the life course: Predictors and interactions with marital happiness trajectories". *Journal of Family Issues*, 33(3): 341-368. <https://doi.org/10.1177/0192513X11409684>

- Khader, S. J., (2020). "The feminist case against relational autonomy". *Journal of Moral Philosophy*, 17(5): 499-526. <https://doi.org/10.1163/17455243-20203085>

- Kluwer, E. S., (2018). "Marital Conflict and Marital Satisfaction: A Meta-Analytic Review". *Journal of Marriage and Family*, 80(2): 427-448.

- Koch, K. J. & Rusbult, C. E., (2018). "The Feminist Identity Composite: Development and Validation of a Multi-Dimensional Measure of Feminist Identity". *Psychology of Women Quarterly*, 42(4): 496-513.

- Lamela, D. & Figueiredo, B., (2021). "Marital Satisfaction and Mental Health: A Longitudinal Study of Portuguese Women". *Journal of Family Psychology*, 35(1): 73-83.

- Lavner, J. A., Karney, B. R. & Bradbury, T. N., (2016). "Does couples' communication predict marital satisfaction, or does marital satisfaction predict communication?". *Journal of Marriage and Family*, 78(3): 680-694. <https://doi.org/10.1111/jomf.12301>

- Lavner, J. A., Karney, B. R. & Bradbury, T. N., (2018). "Does Couples' Communication Predict Marital Satisfaction, or Does Marital Satisfaction Predict Communication?". *Journal of Marriage and Family*, 80(4): 953-971.

- Lawshe, C. H., (1975). "A quantitative approach to content

validity". *Personnel psychology*, 28(4): 563-575. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.1975.tb01393.x>

- Leggett, D. G., Roberts-Pittman, B., Byczek, S. & Morse, D. T., (2012). "Cooperation, Conflict, and Marital Satisfaction: Bridging Theory, Research, and Practice". *Journal of Individual Psychology*, 68(2): 182-199.

- Locke, H. J. & Wallace, K. M., (1959). "Short marital adjustment and prediction tests: their reliability and validity". *Marriage and Family Living*, 21: 251-255. <https://doi.org/10.2307/348022>

- Lyness, A. M. P. & Lyness, K. P., (2007). "Feminist issues in couple therapy". *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 6(1-2): 181-195. https://doi.org/10.1300/J398v06n01_15

- Mazaheri, M. A., (2000). "The Role of Adult Attachment in Post-Marital Interactions". *Journal of Psychology*, 4(3), 286-318. [Persian]

- McHale, J. P., Kuersten-Hogan, R. & Rao, N., (2004). "Growing points for coparenting theory and research". *Journal of Adult Development*, 11(3): 221-234. <https://doi.org/10.1023/B:JADE.0000035629.29960.ed>

- Oskamp, S., (2000). *The psychology of gender*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

- Patrick S., Sells, JN., Giordano, FG. & Tollerud, TR., (2007). "Intimacy, differentiation, and personality variables as predictors of marital satisfaction". *Fam J.*, 15: 359-367. <https://doi.org/10.1177/1066480707303754>

- Peplau, L. A., Hill, C. T. & Rubin, Z., (1993). "Sexual Intimacy in Dating Relationships". *Journal of Social and Personal Relationships*, 10(3): 339-347.

- Peplau, L. A., Rubin, Z. & Hill, C. T., (1977). "Sexual intimacy in dating relationships". *Journal of Social Issues*, 33(2), 86-109. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.1977.tb02007.x>

- Poll, A. R., (2020). "Investigation of the definition, measurement, and development of feminist identity". Doctoral thesis, Swinburne University of Technology.

- Proulx, C. M. & Helms, H. M., (2020). "Marital Satisfaction and Divorce in Couples in Their First Marriage: A Systematic Review of Longitudinal

Studies". *Journal of Family Issues*, 41(9): 1619-1656.

- Rosen-Grandon, J. R., Myers, J. E. & Hattie, J. A., (2004). "The Relationship between Marital Characteristics, Marital Interaction Processes, and Marital Satisfaction". *Journal of Counseling & Development*, 82: 58-68. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6678.2004.tb00286.x>
- Sabzian, S. & Kazzazi. M., (2009). *The theory Dictionary and Literary criticism*. Tehran: Morvarid.
- Sánchez, V., Muñoz-Fernández, N. & Ortega-Ruiz, R., (2017). "Romantic relationship quality in the digital age: A study with young adults". *The Spanish Journal of Psychology*, 20, E24.
- Gere, J. & Helms, H. M., (2018). "Relationship Quality and Marital Satisfaction: A Review of Contemporary Research". *Journal of Marriage and Family*, 80(1): 251-272. <https://doi.org/10.1017/sjp.2017.20>
- Smith, J. K. & Johnson, L. M., (2018). "Sample size in correlation studies: A review of recommendations in social science literature". *Social Science Quarterly*, 99(3): 1125-1140. <https://doi.org/10.1111/ssqu.12536>
- Soltanian, A. A., (1994). "The Impact of Irrational Thoughts Based on Cognitive Approach on Marital Dissatisfaction". Master's Thesis, Department of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University (Unpublished). [Persian]
- Twenge, J. M., Sherman, R. A. & Wells, B. E., (2015). "Changes in American adults' sexual behavior and attitudes, 1972-2012". *Archives of Sexual Behavior*, 44(8): 2273-2285. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0453-5>
- Umberson, D., Thomeer, M. B. & Lodge, A. C., (2015). "Intimacy and Emotion Work in Lesbian, Gay, and Heterosexual Relationships". *Journal of Marriage and Family*, 77(2): 542-556. <https://doi.org/10.1111/jomf.12178>
- Wadsworth, T., (2016). "Marriage and subjective well-being: How and why context matters". *Social Indicators Research*, 126(3): 1025-1048. <https://doi.org/10.1007/s11205-015-0930-9>
- Wanic, R. & Kulik, J., (2011). "Toward an understanding of gender

differences in the impact of marital conflict on health". *Sex roles*, 65: 297-312.
<https://doi.org/10.1007/s11199-011-9968-6>

- Yap, S. C. Y., Don, B. P. & Zarina, L., (2020). "The Association between Marriage and Subjective Well-Being: A Systematic Review and Meta-analysis". *Journal of Marriage and Family*, 82(2): 435-453.

- Zhou, Y., (2018). "Will Marriage Lead to Poverty? Research on the Influence of Marriage on Chinese Family Poverty". *Open Journal of Social Sciences*, 6(08): 135. <https://doi.org/10.4236/jss.2018.68011>